

NORGES HØYESTERETT

Den 6. september 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Bull, Kallerud og Bergsjø i

HR-2022-1694-U, (sak nr. 22-107618STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A

(advokat Jon Anders Hasle
v/advokatfullmektig Jon Gunnar Christensen)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Anken gjelder lagmannsrettens ankenektelse i straffesak om mishandling i nære relasjoner, jf. straffeprosessloven § 282.
- (2) Tiltale mot A ble tatt ut 24. januar 2022. Tiltalebeslutningen gjelder mishandling i nære relasjoner i en periode fra august 2017 til august 2020 mot daværende samboer B.
- (3) Vestfold tingrett avsa 4. mai 2022 dom med slik slutning:
 - «1. A, født 00.00.1978, dømmes for overtredelse av straffeloven § 282 bokstav a til fengsel i 1 – ett – år.
 2. A dømmes til å betale B 100 000 – etthundretusen – kroner i oppreisningserstatning innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.
 3. Sakskostnader idømmes ikke.»
- (4) A anket til Agder lagmannsrett. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og lovanvendelsen under skyldspørsmålet, samt straffutmålingen og det sivile kravet.
- (5) Agder lagmannsrett avsa 22. juni 2022 beslutning hvor anken ble nektet fremmet.
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det anføres at lagmannsrettens beslutning er mangelfullt begrunnet, ettersom begrunnelsen ikke viser at lagmannsretten har foretatt en selvstendig vurdering av bevisene. Lagmannsretten kommenterer heller ikke anførselen i anken om at tingrettens rettsanvendelse er feil når den ikke har tillagt fornærmedes egen adferd noen betydning. Det var heller ikke forsvarlig å avgjøre saken etter

skriftlig og forenklet behandling, ut fra sakens alvor og at domfellelsen først og fremst er basert på fornærmedes forklaring og hva hun har sagt til andre.

- (7) *Påtalemyndigheten* har vist til lagmannsrettens beslutning, som dekkende for påtalemyndighetens syn.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til prøving av lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd. I dette ligger blant annet at utvalget kan prøve om begrunnelsen er tilstrekkelig, og om det ut fra retts- og bevissspørsmålene var forsvarlig å nekte anken fremmet etter en skriftlig og forenklet behandling, jf. HR-2021-2058-A. Lagmannsrettens begrunnelse må i tillegg vise at det er foretatt en reell overprøving, jf. Rt-2008-1764 avsnitt 51, som det også er vist til i en rekke avgjørelser, herunder den nevnte avgjørelsen HR-2021-2058-A avsnitt 27 og 40.
- (9) I HR-2021-2058-A avsnitt 40 uttaler Høyesterett følgende:
- «Når anken gjelder bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, er det ikke tilstrekkelig at lagmannsretten slutter seg til tingrettens vurdering eller gir uttrykk for at det ikke er kommet frem noe som endrer tingrettens konklusjon. Det må gis en begrunnelse som forklarer hvorfor det er klart at anken ikke vil føre frem. Lagmannsretten må altså gå inn på bevissituasjonen, gjøre rede for sentrale bevis og klargjøre hvordan det ut fra disse er grunnlag for å sette til side tiltaltes forklaring, se som eksempel HR-2020-1269-U avsnitt 26.»
- (10) Lagmannsrettens begrunnelse for hvorfor den finner det klart at anken over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet ikke kan føre frem, lyder slik:
- «Slik lagmannsretten ser det hadde tingretten et fyldestgjørende bevismessig grunnlag for med sikkerhet å konkludere med at siktede har forholdt seg som beskrevet i dommen. Det vises til tingrettens redegjørelse for bevissituasjonen og bevisvurdering. Det som er gjort gjeldende i støtteskrivet gir ikke grunnlag for å se dette på annen måte. At de sentrale bevisene i saken er siktedes og fornærmedes forklaringer, og at det ikke har vært vitner til de ulike hendelser, er i seg selv ikke til hinder for at hovedelementene i fornærmedes forklaring legges til grunn som bevist utover enhver rimelig tvil. Det vises i denne forbindelse til at det – slik lagmannsretten ser det – foreligger støttebevis til hovedelementene i fornærmedes forklaring slik tingretten fant å legge til grunn. Det vises til tingrettens redegjørelse for dette, herunder til hva som fremkommer i punkt 2.1.4 ‘Oppsummering’ i tingrettens dom.»
- (11) Slik ankeutvalget ser det, tilfredsstiller denne begrunnelsen ikke de kravene som er oppstilt i HR-2021-2058-A avsnitt 40. Begrunnelsen er i det alt vesentlige en generell henvisning til tingrettens redegjørelse for bevissituasjonen og tingrettens vurdering av bevisene, supplert med lagmannsrettens bemerkning om at det ikke fremkommer noe i støtteskrivet som er egnet til å rokke ved tingrettens bevisvurdering. Det er riktignok vist til at det foreligger støttebevis til hovedelementene i fornærmedes forklaring, men det er ikke sagt noe om hva disse går ut på og hvorfor de sammen med fornærmedes forklaring gir et sikkert grunnlag for tingrettens bevisresultat, selv etter at anførselene i anken er vurdert. Henvisningen til punkt 2.1.4 i tingrettens dom endrer ikke på dette. Her foretar tingretten en ren oppsummering av sitt bevisresultat, uten at det vises til hvilke bevis tingretten bygger dette på.
- (12) Også begrunnelsen for at anken over lovanvendelsen under skyldspørsmålet ikke kan føre frem, er knapp. Lagmannsretten siterer fra HR-2018-112-A avsnitt 17 og 18 om at også

mindre alvorlige krenkelser som isolert sett ikke rammes av noe straffebud, kan være relevante i vurderingen av om § 282 er overtrådt. Lagmannsretten bemerker så:

«Basert på det faktum tingretten fant bevist utover enhver rimelig tvil, et faktum som lagmannsretten finner det var fyldestgjørende bevismessig grunnlag å konkludere med, finner lagmannsretten at tingrettens konkrete rettsanvendelse (subsumsjonen) er riktig.»

- (13) Også her savner ankeutvalget en selvstendig begrunnelse fra lagmannsretten.
- (14) Lagmannsrettens beslutning må etter dette oppheves.
- (15) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G:

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Henrik Bull
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)